

Utbildningsinspektion i Vretagymnasiet

Gymnasieskola

Gymnasiesärskola

Gymnasial vuxenutbildning

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Vretagymnasiet den 4–5 september 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från huvudmannen och Vretagymnasiet, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Vretagymnasiet intervjuades rektorn, biträdande rektorn, ett urval av lärare och elever, samt elevvårdspersonal. Inspektörerna besökte även lektioner i gymnasieskolans årskurs 2 och 3 samt lektioner i gymnasiesärskolan. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet/verksamheten

Vretagymnasiet	Antal elever/studerande
Gymnasieskola	360
Gymnasiesärskolan	16
Gymnasial vuxenutbildning	15

Källa: Skolans egna uppgifter

Vretagymnasiet ligger i Vreta kloster ca 10 km nordväst om Linköping.

Utbildningen inom gymnasieskolan omfattar naturbruksprogrammet. Då detta program saknar nationella inriktningar sätts i stället de valbara kurserna samman till lokala inriktningar. I Vretagymnasiet finns de lokala inriktningarna jordbruk, maskin, skogsbruk, djur och hästhållning. Utbildningen med inriktning mot hästhållning är riksrekryterande. Inom gymnasieskolan finns även programinriktat individuellt program. Inom gymnasiesärskolan erbjuds naturbruksprogrammet med inriktning mot arbete inom djurhållning, jordbruk, hästhållning och skogsbruk. Gymnasial vuxenutbildning ges som distansutbildning på halvfart i en kurs – Grundläggande jordbruksutbildning (40 veckor).

De praktiska delarna av undervisningen inom inriktningarna jordbruk och hästhållning är förlagda till Järngården, ett skolorjordbruk som ligger ca tre kilometer från skolområdet och motsvarande undervisning inom inriktningen skogsbruk genomförs på ett övningsområde som tillhör Gullbergs Häradsallmänning cirka en mil från skolan.

Cirka 60 procent av skolans elever är kvinnor och cirka 40 procent av eleverna har boende genom skolans försorg (internat/elevboende).

Skolan leds av en rektor. I skolans ledningsgrupp ingår, förutom rektor, en biträdande rektor med särskilt ansvar för gymnasiesärskolan. Dessutom ingår i ledningsgruppen tre enhetschefer som var och en har ett särskilt ansvar för utbildningen inom respektive inriktning. Även ansvarig för produktionen inom skolorjordbruket respektive skolans service ingår i ledningsgruppen.

Rapporten gäller skolans samtliga utbildningar om inte annat särskilt anges.

Helhetsbedömning

Inspektörerna bedömer att Vretagymnasiet överlag är en väl fungerande skola med kompetent personal som ger goda möjligheter till lärande och där de statliga styrdokumenterna på ett bra sätt i praktiken utgör grunden för skolans undervisning. Ett exempel på detta är att undervisningen präglas av en helhetssyn med ett ämnesövergripande arbete inom och mellan skolans arbetslag där elevernas erfarenheter och förutsättningar så långt möjligt är utgångspunkten för undervisningen. Inspektörerna vill även framhålla skolans arbete med den arbetsplatsförlagda utbildningen som en del av skolans internationaliseringssträvanden. Värdegrundsfrågorna har givits högsta prioritet vilket återspeglas i att ansvar, respekt och ett demokratiskt förhållningssätt kännetecknar arbetet i skolan enligt inspektörernas bedömning.

I skolan görs uppföljningar av undervisningen genom exempelvis kursutvärderingar och sammanställningar av betygsresultat för olika kurser. I samtal med lärare och skolledning framkommer att dessa används av enskilda lärare för att förbättra verksamheten. Dessa uppföljningar och utvärderingar sammanställs dock inte för skolan som helhet. Inte heller synliggörs de i skolans kvalitetsredovisning. Detta innebär att det för skolan är svårt att kontrollera om skolans uppdrag fullgjorts på ett bra sätt samt att utnyttja resultatet för diskussion och ställningstaganden om förbättringsinsatser för ökad måluppfyllelse. Skolans kunskapsresultat står sig väl i jämförelse med naturbruksprogrammet i riket vad gäller genomsnittlig betygspoäng och andel elever med slutbetyg inom fyra år. Enligt inspektörernas bedömning bör dock kopplingen mellan uppnådda resultat och skolans kvalitetsarbete i större

utsträckning än för närvarande uppmärksammas och ligga till grund för utveckling av skolans arbete. För detta arbete har rektor ett särskilt ansvar.

Skolans kvalitetsredovisning kan fungera som stöd för fortsatt skolförbättring vad gäller läroplanens mål att sträva mot. Det är dock tveksamt om kvalitetsredovisningen ger stöd för vilka utvecklingsbehov och insatser som krävs för att bibehålla och öka elevernas kunskaper. Inspektörerna konstaterar vidare att det är svårt att se vilka utvecklingsbehov och förbättringsinsatser som omfattar gymnasiesärskolan och den gymnasiala vuxenutbildningen då skolan i kvalitetsredovisningen inte uppmärksammar dessa verksamheter.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav (1, 3 och 5 §§ förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Skolan saknar ordningsregler (6 kap. 20 b § gymnasieförordningen samt 6 kap. 3 b § förordningen om gymnasiesärskolan).
- Rektor ingår inte som ledamot i elevvårdskonferensen. (4 kap. 1 § gymnasieförordningen samt 4 kap. 2 § förordningen om gymnasiesärskolan).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan bör förbättra arbetet med att följa upp kunskapsresultaten.
- Åtgärdsprogrammen bör förbättras.
- Skolan bör i sitt kvalitetsarbete utgå från, utöver av huvudmannen fastställda områden, områden identifierade inom skolan och som relaterar till skolans förutsättningar och förhållanden.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan, kursplaner och program mål. Inspektörerna granskar om utbildningen ger kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta område granskas om:

- eleverna tillägnar sig goda kunskaper i de kurser som ingår i elevens studieprogram,
- eleverna tillägnar sig kunskaper i förhållande till läroplanens mål,
- eleverna fullföljer utbildningen inom utbildningstiden.

Kommentar:

Den bedömning inspektörerna gjort grundar sig på nationell statistik för gymnasieskolan då några ytterligare sammanställningar inte gjorts av skolan. För gymnasiesärskolan har inga bedömningar gjorts då underlaget är för litet, endast fyra elever har hittills lämnat skolan. Bedömning av vuxenutbildningens resultat bygger på skolans egna uppgifter.

Gymnasieskolan

Elevernas kunskapsresultat i gymnasieskolan mätt i andel behöriga till högskola är betydligt lägre än riksgenomsnittet för elever på naturbruksprogrammet. Däremot står sig skolans kunskapsresultat väl i jämförelse med naturbruksprogrammet i riket vad gäller genomsnittlig betygspoäng och andel elever med slutbetyg inom fyra år. När det gäller andelen elever med slutbetyg ligger skolan betydligt över genomsnittet för programmet i riket. Kvinnornas kunskapsresultat på skolan är överlag bättre än männens men skillnaden är inte anmärkningsvärd jämfört med naturbruksprogrammet i riket (se bilaga, tabell 1).

Vuxenutbildningen

Flertalet deltagare i komvux förvärvsarbetar vid sidan av studierna. Antalet betyg Icke godkänd har ökat under åren 2004 – 2006. Enligt skolan beror det på att deltagare anmäler sig till de kurser som de tror sig kunna klara av. Ofta visar det sig dock att t.ex. förvärvsarbetet inte möjliggör den studieinsats som krävs för godkända betyg i alla kurser. Deltagarna gör då ett medvetet val och koncentrerar sig på det eller de kurser som de är mest angelägna att fullfölja med gott resultat. Enligt skolan är betyget Icke godkänd till övervägande del satta i sådana kurser där deltagarna medvetet av skäl som angivits mer eller mindre avbrutit sina studier (se bilaga, tabell 2). Inom komvux når de allra flesta deltagarna betyget Godkänd eller högre i de kurser de läst och valt att fullfölja.

1.2 Uppföljning av kunskapsresultat

Inom detta område granskas om:

- skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultat:

Ej godtagbar Kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra arbetet med att följa upp och utvärdera resultaten inom samtliga skolformer. Sammantaget bedömer inspektörerna att skolans uppföljning och utvärdering av skolans resultat är av mindre god kvalitet av skäl som redovisas nedan.

Uppföljning av skolans verksamhet

Gymnasieskolan

Skolans ledning och lärare är medvetna om elevernas kunskapsresultat och dessa följs kontinuerligt upp. Man diskuterar åtgärder i verksamheten och i undervisningen med syfte att nå ökad måluppfyllelse. Förändringar vidtas och planeringen tar sin utgångspunkt i de analyserade resultaten. Dokumentation som över tid redovisar en samlad bild av skolans kunskapsresultat och som enligt inspektörernas bedömning skulle förbättra uppföljningen saknas emellertid.

Gymnasiesärskolan

Lärarna följer elevernas kunskapsutveckling genom olika former av kunskapstester, noteringar görs över moment eleven genomfört i utbildningen och även hur dessa genomförts. En dokumenterad samlad bild över tid av elevernas kunskapsresultat saknas dock. Vårterminen 2007 var första tillfället då elever (4 st.) fullgjort utbildningen i skolan. Inspektörerna bedömer att skolan bör i dokumentation synliggöra elevernas kunskapsresultat som utgångspunkt för planering och utveckling av undervisningen.

Vuxenutbildning

Aktuell utbildning på distans innebär att deltagarna samlas vid fem tillfällen under utbildningstiden som är två terminer. Förutom att genomföra praktiska moment i utbildningen och delta i prov förs vid dessa tillfällen samtal mellan lärare och

deltagare, enskilt och i grupp, om bl.a. uppnådda kunskapsresultat. Resultat av dessa samtal samt provresultat leder ofta till justeringar i lärarnas arbetssätt och planering av undervisningen, allt i syfte att förbättra kunskapsresultaten. Skolans redovisade betygstatistik för åren 2004–2006 ger en bild över tid av deltagarnas kunskapsresultat efter fullgjord utbildning. Denna information har dock inte på skolan varit föremål för närmare analys i ett uppföljningsarbete.

1.3 Bedömning, betygssättning och kommunikation av resultat

Inom detta område granskas om:

- lärarna fortlöpande ger varje elev information om elevens utvecklingsbehov och framgångar i studierna,
- eleven minst en gång per termin ges en samlad information om sin kunskapsutveckling och studiesituation (utvecklingssamtal) med den individuella studieplanen som grund,
- lärarna redovisar för eleverna på vilka grunder betygssättning sker,
- lärarna vid betygssättning utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanen,
- lärarna även beaktar sådana kunskaper som en elev tillägnat sig på andra sätt än genom den aktuella undervisningen,
- lärarna beaktar såväl muntliga som skriftliga bevis på kunskaper,
- läraren vid betygssättningen gör en allsidig bedömning kunskaperna och därvid beaktar hela kursen,
- läraren vid betygssättningen använder de betygskriterier som finns för kurser och projektarbete,
- lärarna använder nationella ämnesprov som ett hjälpmedel för att bedömningsgrunderna ska bli så enhetliga som möjligt över landet,
- rektorn ansvarar för att elevernas betyg antecknas i en betygskatalog och att betygen finns samlade för varje enskild elev.

Bedömning av området Bedömning, betygssättning och kommunikation av resultat:

Ej godtagbar Kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolan genomför ett kvalitativt gott arbete inom bedömningsområdet som återspeglas i ett genomtänkt arbete vad gäller utvärdering av elevernas kunskapsutveckling där eleverna deltar. Bedömningsfrågor diskuteras inom arbetslagen och betygskriterierna ligger till grund för betygssättningen där hänsyn tas till elevernas kunskaper redovisade på olika sätt. Inspektörerna bedömer att skolans arbete inom området även i övrigt är av god kvalitet.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta område granskas om:

- undervisningen inriktas mot läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot,
- undervisningen är saklig och allsidig,
- samtliga olika kunskapsformer fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet betonas i undervisningen,
- undervisningen bedrivs i demokratiska arbetsformer,
- eleverna ges möjligheter att utöva inflytande på undervisningen och ta ansvar för sina studieresultat,
- samverkan sker både med andra lärare i skolan och med arbetslivet, med universiteten och högskolorna och med samhället i övrigt,
- varje elev har en individuell studieplan.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Enligt läroplanen ska lärarna samverka för att nå utbildningsmålen och undervisningen ska präglas av helhetssyn och ämnesövergripande arbete. Skolan och dess personal ska vidare enligt läroplanen utnyttja kontakter med det omgivande samhället och eleverna ska enligt bestämmelserna ha arbetsplatsförlagd utbildning (APU).

På Vretagymnasiet präglas undervisningen enligt inspektörernas bedömning av en helhetssyn och ämnesövergripande arbete inom och mellan skolans arbetslag där elevernas erfarenheter så långt möjligt är utgångspunkt för undervisningen. Elevernas kontakt med det omgivande samhället är mycket god vid genomförandet av APU och i samband med projektarbetet i årskurs 3. Skolan utnyttjar APU för sina internationaliseringssträvanden vilket innebär att många elever (ca 25 %) genomför den utomlands. Skolans personal och elever uppger att även skolans APU-platser inom Sverige är av god kvalitet då skolan genom utvecklade branschkontakter har möjlighet att erbjuda för eleverna attraktiva och för utbildningen värdefulla praktikplatser. Även för gymnasiesärskolans elever lyckas skolan anskaffa adekvata APU-platser.

Inspektörerna bedömer att skolan arbetar på ett bra sätt för att skapa en helhet i utbildningen. Inte minst kommer det till uttryck genom det ämnesövergripande arbetet samt skolans utformning av APU och projektarbetet.

Inspektörerna bedömer att skolans arbete inom bedömningsområdet sammantaget är av god kvalitet.

Demokratiska arbetsformer och elevinflytande

Enligt läroplanen ska eleverna göras delaktiga i planeringen av undervisningen och dess innehåll samt ha inflytande över såväl arbetssätt som arbetsformer.

Av den elevenkät som utgjort ett underlag för skolans kvalitetsredovisning 2006 framkommer att elever inte är helt nöjda med möjligheten till inflytande över undervisningen. I intervjuer med elever framkommer att graden av inflytande varierar beroende på vem som ansvarar för undervisningen.

Inspektörerna konstaterar att skolans ledning uppmärksammat detta och söker former för att förbättra detta så att alla ska känna att de har ett reellt inflytande. Inspektörerna påpekar vikten av att skolan följer upp gjorda insatser för att förvissa sig om att de får avsedd verkan.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta område granskas om:

- undervisningen anpassats till varje elevs förutsättningar, behov och kunskapsnivå,
- arbetet organiseras så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga,
- alla som arbetar i skolan hjälper elever som har behov av särskilt stöd,
- skolan ger stödundervisning om det befaras att eleven inte når de kunskapsmål som anges i kursplanerna eller av andra skäl behöver särskilt stöd,
- skolan utarbetar åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd,
- individuellt program möter elevers behov av studier,
- en elev som behöver det får studiehandledning på sitt modersmål.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten och särskilt stöd:

Ej godtagbar Kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att anpassningen av undervisningen tar sin utgångspunkt i de enskilda elevernas förutsättningar. Stöd ges allmänt inom klassens ram och elever i behov av särskilt stöd erhåller sådant stöd. Extra stöd ges även på schemalagd tid i ett antal ämnen, bl.a. engelska och matematik. Behov av särskilt stöd uppmärksammas i första hand av lärare och instruktörer men även enskilda elever påtalar sådant behov. För att förstärka stödinsatserna har skolan en specialpedagog anställd som undervisar elever enskilt, kompletterar läraren i klassrummet samt ger lärare handledning.

För de elever som följer programinriktat individuellt program arbetar skolan för att de ska övergå till, i första hand, det nationella naturbruksprogrammet.

Inspektörerna bedömer att skolans arbete inom bedömningsområdet sammantaget är av god kvalitet.

Åtgärdsprogram

Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder,

ska rektor se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av åtgärdsprogrammen ska framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

På skolan upprättas åtgärdsprogram under medverkan av specialpedagogen. Innan åtgärdsprogram upprättas diskuteras elevens situation i arbetslaget och i elevvårdskonferens där bedömning görs av behovet av särskilt stöd. I s.k. elevmapp, en för varje elev, noteras även bl.a. enskilda elevers situation som lett till stödjande insatser. Insatserna beskrivs i elevmappen.

Flertalet av de åtgärdsprogram inspektörerna tog del av var inte tydliga beträffande beskrivning av planerade åtgärder och hur vidtagna åtgärder ska följas upp och utvärderas. Inspektörerna bedömer att åtgärdsprogrammen bör bli föremål för förbättringsinsatser på skolan.

2 Normer och värden

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att hos eleverna utveckla normer och värden i enlighet med styrdokumentet för vårt skolväsende.

Enligt skollagen ska utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanen framhålls att barnen och eleverna ska utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna ska också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden och eleverna ska kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta område granskas om:

- personalen medverkar till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- lärarna visar respekt för den enskilda eleven och i det vardagliga arbetet har ett demokratiskt förhållningssätt,
- personalen aktivt motverkar trakasserier mot och förtryck av individer och grupper,
- skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- likabehandlingsplanen är upprättad i enlighet med lagen,
- skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal och elever.

Bedömning av området Normer i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar Kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Aktiviteter på skolan i det dagliga arbetet och t.ex. i samband med mottagande av nya elever präglas av insikter hos såväl skolans personal som eleverna att förutsättning för lärande utgår från ett förhållningssätt som förväntas inom bedömningsområdet. Samhörighet, ansvar, respekt och ett demokratiskt förhållningssätt är kännetecknande för arbetet i skolan enligt inspektörernas bedömning. Skolan är dock inte helt befriad från kränkande behandling (se nedan). Såväl svar i intervjuer som i genomförda kvalitetsenkäter motiverar trots detta den samlade bedömningen god kvalitet enligt inspektörernas mening.

Förekomst av trakasserier eller annan kränkande behandling

Bland annat kännedom om förekomsten av mobbning har inneburit att skolledningen givit arbetet med värdegrundsfrågor högsta prioritet. Arbetet har intensifierats innevarande läsår och personalen diskuterar kontinuerligt hur detta arbete bäst ska bedrivas på skolan.

Ordningsregler

Från och med den 1 juli 2006 har införts förändringar i skolformsförordningarna när det gäller ordningsregler i skolan. Rektorn har ansvar för att det finns ordningsregler för varje skola och att ordningsreglerna utarbetas och följs upp under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna.

Ordningsregler för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan framtagna och beslutade enligt gällande bestämmelser finns inte på Vretagymnasiet vilket är en brist som måste åtgärdas.

Likabehandlingsplan

En likabehandlingsplan ska innehålla en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året med en tydlig koppling till varje diskrimineringsgrund. Vretagymnasiets likabehandlingsplan uppfyller i flertalet avseenden kraven på vad en sådan plan ska innehålla. Planen saknar dock en specifik redovisning av skolans behov utifrån en aktuell kartläggning enligt ovan och uppfyller därför inte fullt ut de krav som ställs på en likabehandlingsplan. Se vidare huvudmannarapporten.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta granskningsområde behandlas verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans uppföljningssystem fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Rektors ansvar

Inom detta område granskas om:

- rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- rektorn särskilt verkar för att utbildningen utvecklas,
- rektor som pedagogisk ledare tar ansvar för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- rektor fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar Kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att rektor i allt väsentligt tar det ansvar som bestämmelserna anger. Rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet främst genom regelbundna möten med skolans ledningsgrupp och arbetslagsledarna. Dessa möten ligger till grund för rektors ställningstaganden som rör skolans utveckling. Vidare har rektor genom utbildning och erfarenhet förvärvat god pedagogisk insikt som omsätts och återspeglas i skolans verksamhet. Inspektörerna vill dock påpeka vikten av att rektor ser till att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Detta gäller resultat för såväl karaktärsämnes- och kärnämneskurser som läroplanens övergripande mål.

Rektor som ordinarie ledamot av elevvårdskonferensen

Enligt gymnasieförordningen och gymnasiesärskoleförordningen ska det för behandling av elevvårdsfrågor finnas en elevvårdskonferens i vilken rektor ska vara ordinarie ledamot. I Vretagymnasiets elevvårdskonferenser är rektor enligt egen uppgift inte ordinarie ledamot vilket är en brist som måste åtgärdas.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta område granskas om:

- lärarna har utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- lärarna har kunskap om gällande bestämmelser,
- lärarna får möjligheter till den kompetensutveckling som krävs för att professionellt kunna utföra sina uppgifter,
- rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utveckling och kompetens:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Samtliga lärare i kärnämnen inom gymnasieskolan och komvux hade vid inspektionsbesöket föreskriven utbildning för den undervisning de i huvudsak bedrev. Av de ca 50 lärare som undervisar i karaktärsämnen var det endast tre som saknade föreskriven utbildning. I skolan finns instruktörer som instruerar eleverna i de praktiska momenten i utbildningarna. Skolans instruktörer erhåller pedagogisk utbildning genom kurser som anordnas gemensamt för flera gymnasieskolor (nätverk) med naturbruksprogrammet. Kompetensutveckling i övrigt genomförs efter överväganden av berörda såväl utifrån individuella behov som utifrån mer generella som avser täcka skolans behov.

Av intervjuer framkom att skolans personal i allt väsentligt har kännedom om de bestämmelser som gäller för såväl det egna arbetet som för verksamheten i stort på skolan.

Personalens utbildning - gymnasieskolan

All undervisande personal inom gymnasieskolan har lärarutbildning. Den lärare som undervisar i kärnämnen har utbildning i specialpedagogik och skolans specialpedagog tjänstgör även inom gymnasieskolan. I lärargruppen som undervisar i karaktärsämnen saknas dock specialpedagogisk kompetens förvärvat genom utbildning. Inspektörerna bedömer att skolan bör beakta detta förhållande i samband med kompetensutveckling och vid kommande nyrekryteringar.

3.3 Tillgång till likvärdig utbildning**Inom detta område granskas om:**

- varje elev erbjuds den garanterade undervisningstid som anges för respektive program,
- skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- eleverna informeras och vägleds inför val av kurser, fortsatt utbildning och yrkesverksamhet och informationen motverkar sådana begränsningar i valet som grundar sig på kön och på social eller kulturell bakgrund,
- eleverna har tillgång till handledning och läromedel av god kvalitet samt andra hjälpmedel för att söka och utveckla kunskaper, bl.a. bibliotek, datorer och andra tekniska hjälpmedel,
- utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag för enstaka hjälpmedel eller enstaka inslag som innebär en ringa kostnad.
- ***Bedömning av området Tillgång till utbildning:***

Ej godtagbar Kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolans utbildningsutbud står i överensstämmelse med gällande bestämmelser vad gäller kärnämnes-/gemensamma karaktärsämneskurser, lokala inriktningar enligt Skolverkets allmänna råd, omfattning av undervisningen (garanterat antal undervis-

ningstimmar) och valmöjligheter.

Skolan erbjuder ett antal lokala kurser. Inspektörerna bedömer att det finns behov av att se över kurserna för att säkerställa att de uppfyller de nationella kraven. De lokala kurserna behandlas vidare i huvudmannarapporten.

Avgifter

Enligt skollagen ska utbildningen i komvux vara avgiftsfri för eleverna med vissa undantag.

Av intervjuer med skolledningen och annan personal på skolan framkom att skolan tagit ut avgifter för utbildningen av elever som genomgått skolans komvux-utbildningar och där elevens hemkommun inte åtagit sig att svara för kostnaderna. Inspektörerna bedömer att skolan tagit ut avgifter för utbildningen från enskilda elever på ett sätt som står i strid med gällande bestämmelser och förutsätter att så ej sker framdeles.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta område granskas om:

- skolan fortlöpande ifrågasätter sina undervisningsmål och arbetsformer, utvärdera sina resultat och pröva nya metoder i syfte att utveckla sin verksamhet,
- att det finns en arbetsplan,
- att det som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten finns en skriftlig kvalitetsredovisning,
- att kvalitetsredovisningen innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Med hänvisning till vad som nedan redovisas bedömer inspektörerna att området kvalitetsarbete där såväl kvalitetsarbete som kvalitetsredovisning ingår är av mindre god kvalitet. Detta är en sammanvägd bedömning och grundar sig främst på kvalitetsredovisningens brister men även på att kvalitetsarbetet i vissa avseenden bör förbättras.

Systematiskt kvalitetsarbete

Kvalitetsarbete innebär att kontinuerligt identifiera vilka förutsättningar som är nödvändiga för arbetet mot nationella mål, att utveckla arbetsprocesser, att bedöma resultat och måluppfyllelse och att vidta lämpliga åtgärder. För att förbättringar ska bli varaktiga och för att kvaliteten ska höjas är det angeläget att utvecklingen följs över tid.

I Vretagymnasiet genomförs utvärderingar av kurser såväl vad gäller innehåll som arbetsprocess. Inom arbetslagen och i ledningsgruppen diskuteras arbetsprocesser och ämnesövergripande samverkan i undervisningen. Ledningsgruppens diskussioner och ställningstaganden om resursfördelning syftar till att förbättra verksamheten på alla plan för att nå ökad grad av måluppfyllelse. Till grund för skolans "kvalitetssamtal" ligger inte minst resultat av elevenkäter och enkäter riktade till personalen. Detta arbete pågår ständigt på skolan och är enligt inspektörerna relevant i ett metodiskt kvalitetsarbete. En utgångspunkt för skolans kvalitetsarbete utgörs av s.k. styrkort som även är skolans arbetsplan vars innehåll fastställts av huvudmannen. Inspektörerna bedömer att skolan därutöver i sitt kvalitetsarbete bör utgå från områden identifierade inom skolan och som relaterar till Vretagymnasiets förutsättningar och förhållanden. Skolans uppnådda resultat bör i större utsträckning bedömas och analyseras inom kvalitetsarbetet.

Kvalitetsredovisning

Kvalitetsredovisningen ska vara en sammanfattande dokumentation av hur långt skolan kommit vid en viss tidpunkt när det gäller att förverkliga nationella mål. Dessutom ska redovisningen vara framåtsyftande och därför även innehålla en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse.

Vretagymnasiets kvalitetsredovisning som inspektörerna tagit del av ingår som en skolspecifik redovisning i Kvalitetsredovisning 2006 för Naturbruksgymnasiet i Östergötland. I skolans kvalitetsredovisning framgår inte tydligt och det är svårt att se i vilken utsträckning redovisningen tar sin utgångspunkt i skolans förhållanden och förutsättningar. Det är även svårt att i redovisningen se kopplingen mellan nationella mål för gymnasieskolan (NP-programmet i synnerhet) och vad som fokuseras i redovisningen. De områden som behandlas rör i huvudsak sådant som kan hänföras till skolans värdegrundsuppdrag. Uttalade mål för skolans arbete med kunskapsuppdraget saknas och redovisning av kunskapsresultat och planerade åtgärder för ökad måluppfyllelse är ytterst knapphändig. I kvalitetsredovisningen synliggörs inte verksamheterna gymnasiesärskola och komvux vilket är en brist. Sammantaget bedömer inspektörerna att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller kraven i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.

Datum	Ort
2007-12-03	Linköping

Per Lennermark
Ewa Hallberg

Bilaga

Vretagymnasiet

Tabell 1: Utbildningsresultat

	Vretagymnasiet, Naturbruks- programmet			Riket, Naturbruks- programmet			Riket, samtliga program		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Genomsnittlig betygspoäng	12,8	13,3	13,4	13,4	13,3	13,5	14,1	14,1	14,1
Andelen (%) med allmän behörighet till högskola	70,1	73,5	73,5	83,8	81,1	84,2	89,4	88,9	89,2
Andel (%) elever med slutbetyg från gymnasieskolan inom fyra år	84,5	88,2	85,6	74,8	77,6	77,8	75,1	76,0	76,0

Källa: Skolverkets Internetbaserade Resultat- och KvalitetsInformationssystem (SIRIS).

Tabell 2: Antal satta betyg inom gymnasial vuxenutbildning.

Anm.: Antalet studerande inom utbildningen är cirka femton per år.

År	2004	2005	2006
Icke godkänd	0	14	22
Godkänd	20	17	3
Väl godkänd	20	19	18
Mycket väl godkänd	50	36	17

Källa: Skolans betygsstatistik